

דרכי אליעזר מחייב אותו הטאת, ורבי יהושע פוטר אותו.

ומוכח מהברייתא הזו, כי רבי מאיר סובר שאם כעת אין לפניו מצוה הדוחה את השבת — אינו נחשב טועה בדבר מצוה.

ואם כן, כיצד אמרנו שלפי רבי מאיר אם שוחט זבחים לשם אימורי ציבור, פטור, ואפילו אם כבר הקריב את אימורי הציבור?!

ומתצינן: **ותסברא**, וכי סבור אתה שיתכן לומר כמו שהעמדנו את דברי רבי מאיר, שמודה רבי יהושע שאם היו לו שני תינוקות למול, אחד של ערב שבת ואחד של שבת, וקדם ומל את של שבת תחילה, ולאחריו מל את של ערב שבת, שהוא חייב משום שאז לא הוי טועה בדבר משנה.

והרי דבר זה לא יתכן! כי:

מה התב, במה שהעמדנו את המחלוקת בין רבי אליעזר ורבי יהושע, שהיו לו שני תינוקות, אחד בשבת ואחד לשבת, ושכח ומל רק את שלאחר השבת **דלא עביד מצוה**, שהרי לא הגיע זמנו להימול, ובכל זאת **פטר** אותו **רבי יהושע** מדין טועה בדבר מצוה.

היבא דקא עביד מצוה, במי שהיו לו שני תינוקות אחד מערב שבת ואחד בשבת, ומל את שניהם בשבת, שקיים מצות מילה בשניהם, וכי יתכן שבכך מחייב אותו רבי יהושע?!

אלא, **אמרי דבי רבי ינאי** כדי ליישב את הקושיה מהברייתא:

רישא של הברייתא מדובר בה כגון שקדם ומל את התינוק של שבת בערב שבת, ועדיין הוא עומד בטעותו בשבת, וסבור שהתינוק השני שנשאר למולו הוא התינוק שמצותו להימול בשבת.

ולכן לדברי הכל הוא חייב, למרות שהוא טרוד בו [לפי מחשבתו שזה הוא התינוק שמצוה למולו בשבת], משום שהוא תינוק יחיד, **שלא ניתנה שבת לדחות אצלו**.

עב-ב

אבל **סיפא** איירי שלא מל אף אחד מהם בערב שבת, ונמצא כי **נתנה שבת לדחות אצלו**.

ולכן, גם אם מל את התינוק שלאחר השבת בשבת, שלא עשה מצוה, בכל זאת הרי הוא פטור לרבי מאיר, מדין טועה בדבר מצוה [ואפילו לא עשה מצוה!]

וגם **הבא**, בשוחט לשם אימורי ציבור, הרי **נתנה שבת לדחות אצל קרבן ציבור!**

שהוא הדין לשוחט לשם אימורי ציבור, הואיל וניתנה השבת להדחות אצל אימורי ציבור, הרי אפילו אם כבר נשחטו אימורי הציבור בשבת, וטעה ושחט את הזבח לשם אימורי ציבור, הרי הוא פטור. לפי שהיה טרוד בדבר מצוה, למרות שלא עשה מצוה.

“ועל ידי שטרוד בזבח זה בימים שעברו, ויודע שזבח זה עומד ליקרב, נבהל, ושכח שכבר נשחטו אימורי ציבור, ושחטן לשמן” [לשון רש"י].

אמר ליה רב אשי לרב כהנא: כיון שאפילו אם לא קיים מצוה פטור כיון שניתנה שבת להדחות.